



Mag het een steekje minder zijn?

Grote gemeentes roepen fieldmanagers op om kunstgrasmatten vooraf goed te testen

De gemeente Den Haag snijdt sinds begin 2012 uit iedere kunstgrasmat die wordt afgeleverd, een vierkante meter en laat deze testen door een testlaboratorium. De resultaten zijn volgens Frank van der Peet van de gemeente Den Haag dramatisch. Niet één van de tien matten die op deze manier werden gecontroleerd, voldeed aan de gestelde eisen. Voor Van der Peet was dit aanleiding om de grote gemeenten bij elkaar te roepen.

Auteur: Hein van Iersel

Van der Peet: 'Wij hebben in 2012 tien velden gerenoveerd en bij alle velden weken de testresultaten substantieel af van de eisen in het bestek. In veel gevallen zelfs voor meer dan tien procent.' De afwijkingen zaten vooral in de backing en het vezelgewicht. Sinds dit jaar stelt de gemeente Den Haag hier zwaardere eisen aan. Doordat constructies steeds dunner en lichter worden, worden ze kwetsbaar in het onderhoud. Een zwaardere backing en meer vezelgewicht zou in de visie van de gemeente Den Haag meer stabiliteit en stugheid moeten opleveren. Of dat waar is of niet, is weer een andere discussie. 'Het gaat erom dat we niet kregen wat was afgesproken. Bij controle hierop bleek een dramatische afwijking van de gestelde eisen. En het kan fout gaan in alle stadia van het proces: van inschrijven met een mat die niet voldoet, tot het leveren van een mat die niet overeenkomt met de eisen of het aangeleverde monster.'

Onder invloed van de dramatische testresultaten heeft Van der Peet een aantal grotere gemeenten bij elkaar geroepen om te kijken of dit vaker voorkomt en wat er aan gedaan zou kunnen

worden. Deze club is aangevuld met de fieldmanagers van Den Bosch en Nijmegen. Deze gemeenten zitten met Van der Peet in de commissie Kunstgras van de BSNC. Het initiatief tot deze bijeenkomst ging overigens niet uit van de Branchevereniging, maar van de gemeente Den Haag.

Afwijking

De gemeente Den Haag hanteert in haar bestekken kwaliteitseisen die aanvullend zijn op de eisen van NOC*NSF. Verder accepteert de gemeente geen afwijkingen naar onderen. Als er bijvoorbeeld een bepaald vezelgewicht wordt geeïst, dan is dat ook meteen de minimumeis. Kom je als aannemer hieronder, dan wordt een mat niet geaccepteerd.

Van der Peet: 'Als je kijkt naar de NOC*NSF-normen, dan mag een mat zo'n tien procent naar boven of beneden afwijken. Maar wat je krijgt als gemeente, is altijd een mat die aan de onderkant van de marges zit of daaronder.' De reden van het afwijken van de norm heeft in de visie van Van der Peet verschillende oorzaken.

In bepaalde gevallen zou de aannemer volgens Van der Peet te goeder trouw zijn en zou de fout bij de fabrikanten liggen. Van der Peet sluit echter niet uit dat vaak ook doelbewust geprobeerd wordt om de kluit te belazeren. Overigens is hij daar wel verbaasd over. De gemeente Den Haag heeft vooraf gemeld dat de kunstgrasmatten getest zouden worden door een lab, en Den Haag staat sowieso bekend als een gemeente die de aannemers scherp in de gaten houdt.

Van der Peet is overigens realistisch genoeg om te begrijpen dat een deel van de fout ook aan de kant van de opdrachtgever ligt. Volgens Van der Peet zou je zelfs kunnen constateren dat de markt ziek is door de enorme focus op de laagste prijs. Aannemers zouden in zekere zin gedwongen worden om op de minimumeis te gaan zitten.

De afwijkingen die geconstateerd waren, zijn zoals gezegd meer dan substantieel; in het geval van de gemeente Den Haag bedroegen ze zelfs doorgaans tien procent of meer.



Frank van der Peet

Nieuwe mat

Wat heeft de gemeente Den Haag gedaan met de gevallen waarin de matten werden afgekeurd? Volgens Van der Peet heeft dat in veel gevallen geleid tot financiële compensaties en/of aanvullende garanties, bijvoorbeeld honderdprocentgaranties op alle naden, los van gebruik of onderhoud. In twee gevallen werd zelfs een compleet nieuwe mat geleverd en één veld kreeg gedeeltelijk een nieuwe mat.

Van der Peet: 'Natuurlijk zitten wij hierop niet te wachten, maar wij hebben steeds onze poot stijf gehouden. Je moet behoorlijk sterk in je schoenen staan om het gevecht met een aannemer aan te gaan. Veel aannemers gaan er natuurlijk vanuit dat ze dat gevecht wel zullen winnen en dat de gemeente uiteindelijk bakzeil zal halen.'

Grote gemeenten

Zoals gezegd zijn de G-4-gemeenten, aangevuld met Nijmegen en Den Bosch, een aantal keren bij elkaar gekomen om te discussiëren over de bevindingen van de gemeente Den Haag. Daaruit is een aantal aanbevelingen gekomen waarmee ook andere gemeenten en adviesbureaus aan de slag kunnen. Ten eerste: denk goed na wat voor eisen je wilt stellen. Dat kan, heel eenvoudig, alleen maar Fifa* zijn, maar ook de uitgebreide eisen zoals de gemeente Den Haag die stelt, maar een harde ondergrens is erg aanbevelenswaardig. De tweede stap is het daadwerkelijk testen van de mat door zelf een vierkante meter uit de geleverde mat te snijden en die ook zelf



Seth van der Wielen

aan een keuringsinstituut voor te leggen en te laten controleren op alle relevante specificaties. Dat kost maar 100 tot 150 euro per mat. En als het niet klopt, dan is het het devies om echt de strijd aan te gaan. Het is essentieel dat je het in het bestek allemaal glashelder verwoordt, bijvoorbeeld ook dat een aannemer die ondanks dat een mat nog niet goedgekeurd is, toch van start wil gaan met de installatie, dat doet op eigen verantwoording.

Kema

Aan het testen zit volgens de advocaat van de gemeente Den Haag nog een opvallend juridisch aspect. Op kunstgrasmatten zit geen Kema- of Kema-achtig keurmerk. Dat zou betekenen dat je eigenlijk verplicht bent een mat bij aflevering goed te testen. Doe je dat niet, dan sta je in een juridische procedure een stuk zwakker. Bij een Kema-keurmerk ligt dat anders; daar vormt het keurmerk een garantie dat het geleverde product aan de gestelde eisen voldoet en ligt de bewijslast bij de leverancier.



VGR Groep
Provincialeweg Zuid 51
NL-4286 LJ Almkerk
T +31 183 401306
E info@vgr-groep.nl
W www.vgr-groep.nl

De Meent

Den Haag is niet de enige partij die vooraf de geleverde matten laat testen. Ook Adviesburo De Meent doet dat al een jaar of vijf à zes. Directeur Seth van der Wielen constateerde in de beginperiode ook dramatische resultaten. Acht van de tien matten die werden getest, werden afgekeurd. Volgens Van der Wielen is het overigens geen *must* om hier altijd een officieel lab voor in te schakelen. De meest voorkomende afwijking is: minder steken, en een andere: lichtere backing. Seth van der Wielen: 'De afwijkingen bestaan in stekenaantallen en een enkele keer de zwaarte van de backing of vezellengte. Daarmee wordt de onderkant van het bestek opgezocht, of erger. Waar op papier bij inschrijven wordt voldaan aan bestekseisen, worden in de praktijk minder steken per vierkante meter aangebracht, nog wel voldoende om de keuring te doorstaan omdat daar louter wordt getoetst op bedrijfsgebonden norm. Naar bestekseisen wordt dan niet meer gekeken.' Als opdrachtgever moet je daarom niet simpelweg genoeg nemen met de goedkeuring van het veld, indien je specifieke eisen hebt gesteld. Volgens Van der Wielen is het daarbij meestal niet nodig om een officieel testlab in te schakelen. 'Begin met het tellen van het aantal sprietjes op een stuk van bijvoorbeeld exact 30 bij 30 cm. Aantal sprietjes in de lengte vermenigvuldigen met het aantal sprietjes in de breedte. Even terugrekenen naar een oppervlakte van 1 vierkante meter, en klaar is Kees. Tip: doe dit zo snel mogelijk, zodra de rollen kunstgras op het werk aankomen, en niet achteraf wanneer het veld compleet is verlegd en ingestrooid!'

Voor nieuwe en gebruikte machines



Slijtdelen en service